

tok újszerű és helytálló értelmezése is, mint például a „szabadság” és „szolgálat” konfliktusa Széchenyinél; világnézetének 18. és 19. századi rétegeinek egymásra ötvöződése; a *Hitel* szándékolt és tényleges hatása; Kossuth egy beszédének interpretálása; Széchenyi mechanikai és Kossuth vegytani hasonlatokkal érvelő társadalomszemléletének elemzése — bár az utóbbinál kifejtetlen marad, hogy Széchenyi társadalomgépézete a változatlan feudalizmus kori alkatrészekkel (osztályokkal, rétegekkel) egybeszerkesztett polgári társadalom modellje, Kossuth vegytani hasonlatai mélyén pedig a társadalom teljes, a rétegek átalakulására, mobilitására is számító elképzelése áll. Mintaszerű és bravúros Széchenyi és Kossuth 1843-as közeledési kísérletének politikai és eszmetörténeti elemzése. Méltányolnunk kell emellett a műfaji kísérletet, vagyis azt, hogy Lackó könyv terjedelmű esszét írt. Végző soron sikerrel: mindvégig van új mondanivalója egy kérdéstről, melyről újat szakember nem írt, és érdeklődő nem hallhatott évtizedek óta. (*Gondolat*, 1977.)

GERGELY ANDRÁS



*A fekete felhő (famestet)*

PE